

KREMNIČKÉ NOVINY

INFORMAČNÝ MESAČNÍK SAMOSPRÁVY

XXV. ročník

www.kremnica.sk

noviny@kremnica.sk

nepredajné

január 2016

Nájdete v čísle:

43. ročník Bielej stopy je pripravený

**O záchranároch
v Kremnických
vrchoch**
str. 3

**Zmeny v zákone
o triedení odpadov**
str. 4

**Bežecké trate
upravuje mesto
aj dobrovoľníci**
str. 5

**Kremnickí vedci
– príbehy osobností**
str. 7

BIG AIR v meste
podrobný program
str. 10

Kvôli snehovým podmienkam, terénu a priepustnosti bežeckých tratí v Kremnických vrchoch a Skalke, bude trať na voľnú techniku skrátená zo 45 km na 35 km. Trať na voľnú techniku v dĺžke 25 km a klasickú techniku v dĺžke 30 km zostane nezmenená.

Mesto ušetrilo na elektrine viac ako desaťtisíc eur

Úspora vznikla zmenou dodávateľa elektriny aj úspornými opatreniami.

Mesto Kremnica ušetrilo na účtoch za elektrinu v minulom roku 10 513 €. Len v budove radnice mesto dokázalo ušetriť viac ako dvetisíc eur a v budove oddelenia technických služieb viac ako tisíc eur. Najväčšia úspora však vznikla na verejnom osvetlení, kde účet za elektrinu medziročne klesol takmer o sedemtisíc eur.

Šetrenie je podľa vedúceho oddelenia technických služieb Petra Groscha výsledkom zmeny dodávateľa elektrickej energie, ktorého mesto vysúťažilo vo verejnom obstarávaní ešte v roku 2014. U verejného osvetlenia však podľa Petra Groscha okrem zmeny dodávateľa elektrickej energie hrá významnú úlohu aj postupná výmena žiaroviek za energeticky menej náročné LED svietidlá.

Trate pre 43. ročník Bielej stopy EUROLOPPET sú pripravené. Na Severnom okruhu Bielej stopy je tridsať centimetrov utlačeného prachového snehu a veľmi dobré podmienky. Podľa organizátorov sa sneh vplyvom oteplenia zhutní a utlačí. Keďže intenzívnejšie sneženie sa už nepredpokladá, súťažné trate môžu byť podľa organizátorov dobre spreparované, relatívne rýchle a s rovnakou kvalitou snehu v celom profile.

Program Bielej stopy začne v piatok tréningami na upravenej a označenej trati na Skalke. O

štrnástej hodine odštartujú na Štefánikovom námestí najmenší pretekári – škôlkari. Preteky Biela stopa MINI sú súčasťou programu FIS Snow Kidz, ktorý si kladie za cieľ priviesť deti k aktivitám na snehu. Oficiálne otvorenie Bielej stopy prebehne v sobota o 9.50 hod. O 10.00 štartujú hlavné preteky s hromadným štartom na 35 km voľnou technikou s cieľom na Skalke. V rovnakom čase odštartujú aj pretekári na 25 km voľnou technikou s cieľom na Skalke. Výsledky prvého dňa pretekov slávnostne vyhlásia v Kremnici na Štefánikovom námestí večer o 18. hodine. V

nedelu program Bielej stopy pokračuje pretekmi s hromadným štartom na 30 km klasickou technikou a Biela stopa Junior – preteky s hromadným štartom klasickou technikou pre deti a mládež.

V čase uzávierky novín bolo prihlásených 571 pretekárov.

Okrem Slovákov a Čechov sa prihlásila aj početná skupina Nórov, po sedem pretekárov z Ruska a Maďarska, po traja pretekári z Fínska a Poľska. Na trať sa však postavia aj Japonci, Švajčiari, Holanďania, Nemci, Angličan, Talian a Kanadan.

Silver Jurtinus, foto: Ivan Čillík

Vážení a milí občania,

dovoľte mi, aby som sa Vám s nástupom nového roka prihovril pár slovami. Každý začiatok pre každého z nás znamená nové plány, záväzky a predsavzatia, ktoré by sme počas nasledujúceho roka chceli uskutočniť. Je to však aj čas obzretia sa späť a zhodnotenia toho, čo sme minulý rok stihli alebo nestihli urobiť. Aj mesto Kremnica počas uplynulého roka prekonávalo prekážky, ale tešilo sa aj z dokončených projektov a úspechov. Za všetkým, čo sa podarilo uskutočniť bol náš cieľ zlepšiť a skvalitniť život v meste.

V novom roku 2016 Vám v mene svojom i v mene svojich spolupracovníkov prajem veľa zdravia, šťastia, osobných i pracovných úspechov a vzájomnej ľudskej tolerancie, aby sme okolo seba mohli vytvárať prostredie plné porozumenia a vzájomnej úcty.

Alexander Ferenčík, primátor mesta Kremnica

Kremnická radnica dostala 26 žiadostí o voľbu poštou

Okrem voľby poštou zo zahraničia je možné voliť aj v ktorejkoľvek volebnej miestnosti na Slovensku. Je však nutné vybaviť si hlasovací preukaz.

Volič, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a v čase parlamentných volieb sa zdržiava mimo jej územia, mohol požiadať obec trvalého pobytu o voľbu poštou. Posledný termín pre doručenie žiadosti o voľbu poštou bol 15. januára 2016 – 50 dní pred dňom konania volieb. Túto možnosť využilo 26 Kremničanov.

Najviac – desať žiadostí prišlo zo susednej Českej republiky. Nasleduje Veľká Británia odkiaľ bolo doručených šesť žiadostí. Z Nemecka a z Írska prišli po dve žiadosti. Jedna žiadosť o voľbu poštou prišla z Bosny a Hercegoviny, Francúzska, Dánska, Luxemburska, Rakúska a Nórska.

Mesto Kremnica odoslalo dvadsiatim šiestim Kremničanom obálku opatrenú odtlačkom úradnej pečiatky

obce, hlasovacie lístky, návratnú obálku a poučenie o spôsobe hlasovania. Volič v zahraničí vloží zalepenú obálku do návratnej obálky a obálku odošle poštou. Výdavky spojené so zaslaním návratnej obálky poštou hradí odosielateľ. Do výsledku hlasovania sa započítavajú hlasy na hlasovacích lístkoch, ktoré boli doručené obci trvalého pobytu voliča najneskôr v posledný pracovný deň pred dňom konania volieb – najneskôr do 4. marca 2016. Voľby sa na Slovensku uskutočnia v sobotu 5. marca 2016. Možnosť voľby poštou bola už aj v minulých parlamentných voľbách, kedy ju využilo deväť Kremničanov.

O hlasovací preukaz treba požiadať

Silver Jurtinus

Volič, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a v deň konania volieb nebude môcť voliť v mieste svojho trvalého pobytu vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný, môže požiadať obec svojho trvalého pobytu o vydanie hlasovacieho preukazu. Hlasovací preukaz oprávňuje na zápis do zoznamu voličov v ktoromkoľvek volebnom okrsku.

Volič môže požiadať o vydanie hlasovacieho preukazu osobne, najneskôr 4. marca 2016 – posledný pracovný deň pred konaním volieb, v úradných hodinách obce. Obec vydá hlasovací preukaz bezodkladne. Ak volič žiada o vydanie hlasovacieho preukazu v listinnej forme alebo emailom, žiadosť musí mestu doručiť najneskôr do 15. februára 2016. Obec zašle hlasovací preukaz voličovi na adresu trvalého pobytu, ak v žiadosti neuvedie inú korešpondenčnú adresu, najneskôr tri pracovné dni od doručenia žiadosti. Obec zašle hlasovací preukaz na adresu uvedenú v žiadosti doporučenou zásielkou „Do vlastných rúk“.

• priestor pre volených predstaviteľov samosprávy

Martin Novodomec, poslanec MsZ:

Čo nás čaká a neminie

Keďže rok 2015 možno označiť za štartovací, tak 2016 už máme „zdravú voliebnu teplotu“. Nebude ľahký, no o to zaujímavejší. V marci nás čakajú parlamentné voľby, kde sa ukáže, akú orientáciu štát naberie. Primárne rozhodnutia o výške podielových daní, nová legislatíva a ďalšie organizačno-správne vplyvy na samosprávu významným spôsobom

ovplyvnia jej chod. V tomto roku prvýkrát zodpovedáme za svoje rozhodnutia v rozpočte aj v oblasti šetrenia a investícií. Verím, že šetriť sa nám podarí v záujme zvýšenia investícií do rozvoja. Neminú nás ani ťažké rozhodovania o budúcnosti Skalky, v jasnom kontexte „čím skôr, tým lepšie, najlepšie už zajtra...“ a finišovanie rekonštrukcie II. základnej školy. Mój osobný záväzok v tomto roku je naštartovanie revitalizácie

detských ihrísk v meste, na ktorých spoluprácu Vás srdečne pozývam.

Milí Kremničania, tak aj v tomto roku 2016 Vás úprimne pozývam k otvorenej spolupráci a komunikácii k rôznym problémom spravovania nášho mesta. Mám rád diskusiu a hľadanie dobrých rozhodnutí, ktoré posúvajú veci dopredu. Teším sa na úspešný a plodný rok.

Jaroslav Slašťan, poslanec MsZ:

Anton Srholec

nemá za sebou len zvláštny, ale rovno epochálny príbeh. Najskôr mu Dobry dal pocítiť volanie a túžbu po kňazstve. Potom mu zlí dali pár rokov väzenia, pár rokov nútených prác v jáchymovských lágroch a pár rokov strávených v nemilosti. Ale niesol to obdivuhodne. Ako väzeň i robotník, ako kostolník v Blumentálskom kostole i kňaz v zabudnutých farnostiach, ako skladník v nemocnici, otec bezdomovcov i bezdomovec svojej milovanej cirkvi. Azda aj vďaka tomu všet-

kému dostal schopnosť a dar vidieť Krista v každom nemocnom. V každom opustenom. V každom trpiacom. V každom.

Dnes je už tento krásny človek na lepšom mieste, ako je náš svet. Na mieste, kde necíti bolesti svojho zoslabnutého tela. Neodišiel tragicky, v rozkvetení mladosti. Umrel dôstojne vo vysokom veku a v zdravotnom stave, z ktorého je smrť asi vyslobodením, ale aj tak mnohí z nás cítia v sebe nezodpovedanú otázku „prečo už“. Vymenili sme si s Antonom Srhocom navzájom zopár

listov. Keď som ho v jednom z nich -začiatkom minulého roku, pozýval do Kremnice na besedu, jeho zdravotný stav mu už nedovoľoval prísť. V jeho poslednom liste mi okrem iného napísal, že všetci sme na ceste urobiť zo svojho jedinečného a neopakovateľného príbehu niečo pekné a zmyslu plné pre seba, ako aj službu našim bližným. On svojej ceste práve službou a láskou tento zmysel dával. Zvykne sa hovoriť, že každý je nahraditeľný. Neverte tomu. Je to hlúposť.

Dana Blahyová, poslankyňa MsZ:

Lekárske pohotovostné služby pre obyvateľov

Nakoľko v posledných mesiacoch minulého roka došlo k výrazným organizačným zmenám ohľadom poskytovania pohotovostných služieb pre obyvateľov Kremnice a okolitých obcí, dovoľujem si Vás, vážené pacientky a vážení pacienti informovať o dostupných pohotovostných zdravotných službách, ich ordinačných hodinách, ako aj telefonných číslach. Počas mojich služieb na LSPP v Žiari nad Hronom som si všimla, že Kremničania túto službu využívajú minimálne, respektívne nevedia o jej dostupnosti v pracovné dni ako aj víkendy a sviatky.

Stručný prehľad dostupných lekárske pohotovostí pre obyvateľov Kremnice a okolia:

LSPP pre deti a dorast

– miesto výkonu: suterén Polikliniky v Žiari nad Hronom
pondelok – piatok 15.30 – 7.00 hod.

sobota, nedeľa, dni pracovného voľna 7.00 – 7.00 hod. nasledujúceho dňa
telefónne číslo: 045/ 6709130

LSPP pre dospelých

– miesto výkonu: suterén polikliniky v Žiari nad Hronom
pondelok – piatok 15.30 – 7.00 hod.

sobota, nedeľa, dni pracovného voľna 7.00 – 7.00 hod. nasledujúceho dňa
telefónne číslo: 045/ 6709955

Stomatologická pohotovosť

je najbližšie vo Zvolene – Lieskovská cesta 2298/4
pondelok – piatok 15.00 – 18.00 hod.

sobota, nedeľa, dni pracovného voľna 8.00 – 13.00 hod.
telefónne číslo: 045/ 5331300

Vážené pacientky a vážení pacienti, do nového roka Vám prajem hlavne veľa zdravia. A pre prípad úrazu, náhleho ochorenia a či zhoršenia zdravotného stavu, nech sú Vám horeuvedené informácie užitočné.

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Žiari nad Hronom upozorňuje občanov

Na základe neustáleho zaznamenávania trestnej činnosti páchanej na osobách vyššieho veku (senioroch), polícia upozorňuje občanov, najmä seniorov, aby nepožičiavali peniaze osobám, ktoré nepoznajú, nakoľko môže ísť o podvodníkov a zlodejov. V súčasnom období polícia zaznamenáva prípady, kedy neznáme osoby (páchatelia) volajú starším osobám na pevnú linku alebo mobil a predstavujú sa v telefóne ako ich príbuzní alebo známimi (najčastejšie vnuk, brat, vnučka, syn a podobne). Žiadajú požičať peniaze na rôzne účely (napr. kúpa auta, nehnuteľnosti, či vyplatenie dlhu) a ubezpečujú ich, že peniaze v krátkej dobe vrá-

tia. Páchatelia volajú niekoľkokrát za sebou, aby znemožnili seniorovi preveriť, či naozaj volá jeho príbuzný alebo známy. Ak senior nemá doma peniaze, sú mu ochotní poslať aj taxík, aby išiel vybrať peniaze do banky. Následne uvedú, že kvôli zaneprázdnenosti nemôžu prísť pre peniaze a preto posielajú kolegu, asistentku alebo inú osobu. Polícia preto odporúča seniorom, aby si vždy overili, či naozaj volá ich príbuzný a aby peniaze nedávali cudzím osobám, aj keď tvrdia, že ich posielajú príbuzný.

Polícia ďalej upozorňuje, že páchatelia oslovujú seniorov aj pod inými vymyslenými legendami (zámienkami) za účelom, aby od nich podvodne vylákali peniaze alebo ich okradli o ich celoživotné úspory. K najznámejším legendám patrí, že páchatelia vystupujú ako pracovníci elektrární, vodární, plynární, sociálnych úradov, či iných inštitúcií, ktorí prišli vrátiť preplatok, vyplatiť sociálny príspevok, zvýšiť dôchodok

alebo kontrolujú stav elektromeru a podobne. Tiež vystupujú ako cudzinci, ktorí sa pýtajú na cestu do nemocnice a následne pýtajú peniaze na operáciu ich príbuzného, ktorý mal dopravnú nehodu a leží v nemocnici v kritickom stave. V neposlednom rade vystupujú ako predávajúci a na tovar (napr. vlnené príkrývky, masážne stroje, zdravotnícke pomôcky) ponúkajú výrazné zľavy alebo darčeky zadarmo. V mnohých prípadoch však môže ísť o podvodníkov, ktorí sa snažia získať dôveru seniorov, následne sa dostať do ich príbytkov, lokalizovať miesto ich úspor a v nepozorovanej chvíli ich okradnúť o nemalé finančné prostriedky, šperky alebo iné cennosti.

Polícia preto zdôrazňuje, aby seniori nevpúšťali neznáme osoby do svojich príbytkov, neboli s nimi osamote a neukazovali, resp. nevyberali pred nimi peniaze, nakoľko páchatelia ovládajú veľa spôsobov ako odlákať pozornosť seniorov a v nestráženej chvíli im ukradnú celoživotné úspory.

Dobrovoľníci z horskej služby zachraňujú na zjazdovkách, na bežeckých trasách, ale aj vo voľnom teréne

Kremnické vrchy nie sú vysoké horstvo, aj tu však kolkokrát ide o život. Nad návštevníkmi Skalky bdie štrnásť dobrovoľných záchranárov, ktorí pomáhajú turistom v najrôznejších situáciách. Pozor však, predtým než sa vydáte do hôr, prečítajte si, čo je malými písmenkami napísané vo vašej poisťke zmluve.

Horská služba oslávila v roku 2014 šesťdesiate výročie svojho založenia. Od samého začiatku pritom dobrovoľní záchranári pôsobia aj v Kremnických vrchoch a pomáhajú ľuďom, ktorí sa pri pobyte na horách dostali do kritickej situácie. V ostatnom čase pomáhajú na Skalke čoraz častejšie bežkárom. Pomôžu však v akomkoľvek teréne a pátrajú aj po osobách stratených v horách. Vlni zasahovali šesťdesiat krát, boli však aj roky, kedy sa počet zásahov priblížil k stovke. Od prvého januára budúceho roka začnú v Kremnických vrchoch okrem Dobrovoľnej horskej služby pôsobiť aj profesionálni záchranári Horskej záchrannej služby. Ustanovuje to novela zákona o horskej službe, ktorú parlament schválil v septembri minulého roka.

Podľa zákona sa Kremnické vrchy stanú horskou oblasťou od 1. januára 2017

Horská služba vznikla v roku 1954 a za socializmu fungovala ako organizácia Československého zväzu telesnej výchovy. Po roku 1989 sa pretransformovala na občianske združenie a takto fungovala až do roku 2003, kedy došlo k rozdeleniu profesionálnej a dobrovoľnej zložky horskej služby. „Medzi nami v zásade nie je rozdiel,“ hovorí predseda oblastí horskej služby Kremnické vrchy Norbert Švanda. „My máme tie isté školenia, čo majú profesionáli aj s rovnakou periodicitou preškoľovaní. Jediný rozdiel je ten, že oni to robia ako profesiu za mzdu a my to robíme ako hobby zadarmo.“ Zákon však presne vymedzil územia Slovenska, na ktorých zasahuje profesionálna horská záchraná služba a Kremnické vrchy sa medzi tieto územia dostanú od prvého januára budúceho roka. „Pre ľudí sa zmení to, že budú musieť mať zabezpečenie pre prípad, že by sa im niečo stalo. Mali by mať poisťenie pre záchranu v horách,“ hovorí Norbert Švanda.

Na horách pozor, akú máte uzavretú poisťku

Súčasná situácia je podľa predsedu kremnických dobrovoľníkov absurdná. „Bohužiaľ, na Slovensku je to tak. Štát rozdelil Slovensko na územia, kde zasahuje profesionálna horská záchraná služba a len na týchto územiach platia poisťky pre záchranu na horách. To znamená, že aj keď sa poisťte na zásah horskej služby, slovenská poisťka vám platí

len tam, kde pôsobí profesionálna horská služba. V niektorých menších horstvách, ktoré nie sú pomenované zákonom o horskej záchrannej službe vám poisťka neplatí.

V Kremnických vrchoch začne horská poisťka platiť až od januára budúceho roka,“ vysvetľuje Norbert Švanda. Paradoxne, ak poisťku na záchranu v horách nemáte a ste nútení privolať si profesionálnu horskú záchranú službu, zásah vám spoľatnia. Ak vás bez poisťky zachráni dobrovoľní záchranári, žiadnu faktúru vám nevystavia. „Pre mňa ako občana sa zdá absurdné, že keď je to štátna organizácia platená zo štátneho rozpočtu, tak prečo by mal občan platiť, že ho zachraňujú na horách? Nie je to súkromná firma, podľa mňa by to malo byť pre občana zadarmo. Lenže je to ináč.“ Norbert Švanda preto pred pobytom na horách odporúča preveriť si, čo zahrňuje vaša poisťka. On sám je poistený v Alpenvereine v Rakúsku. „Chodím aj po iných, väčších kopcoch a tam mi tá poisťka platí. Paradoxne, rakúska horská poisťka platí na zásah horskej služby na celom Slovensku. Ale slovenská poisťka na zásah horskej služby platí len na vymedzenom území.“

Dobrovoľná horská služba od štátu nedostáva ani cent

Novela zákona priniesla aj ďalšie zmeny. Po novom musí mať odborne spôsobilú záchranú službu každé lyžiarske stredisko a to platí aj pre bežecké lyžiarske trate na Skalke. „Zákroky nám platia prevádzkovatelia lyžiarskeho strediska, lebo oni sú zo zákona povinní zabezpečiť si záchranú službu. Z toho by sme však neprežili, to už by sme dávno zabalili. Nám ako oblastí HS Kremnické vrchy pomáhajú prežiť sponzori, časť prostriedkov máme z prenájmu nášho

majetku. Vychádza nám to tak akurát, aby sme mohli poplatiť naše prevádzkové náklady.“ priznáva Norbert Švanda. „My od štátu nedostávame ani cent. Sme úplne odstrihnutí od štátnych peňazí. Na našu robotu si zarábame vlastnou činnosťou, to znamená, že peniaze, ktoré zarobíme v stredisku, nechávame v spoločnej kase. Z toho nakupujeme obvazy, záchranársky materiál a platíme si všetky náklady. Pre tento štát vlastne fungujeme ako perpetuum mobile.“ Novela zákona však podľa Švandu vyriešila jeden dlhotrvajúci problém, s ktorým sa pri záchraných akciách horská služba potýkala dlhé roky: „Novela vychytila niektoré chyby, ktoré zákon obsahoval. Keď budem teraz zachraňovať ľudský život, nikoho sa nemusím pýtať, či je to jeho cesta, či je to jeho rampa, zo zákona môžem vstúpiť na akýkoľvek pozemok. Nás, dobrovoľníkov ktorí majú zmluvu s Horskou záchranou službou, zmena zákona posunula do pozície príslušníkov HZS. Doteraz to nebolo a sami profesionáli s tým mávali problémy. Tiež by malo byť vyriešené financovanie zmluvných dobrovoľných záchranárov z prostriedkov, ktoré horská služba zarobí svojimi výkonomi“

Dobrovoľní záchranári by privítali nové tváre

Norbert Švanda si horskú službu v Kremnických vrchoch pamätá od svojho detstva. „Zakladajúcimi členmi boli Mišo Žiarny, Jano Jasenský a Pišta Kapusta. To bola tá úplne prvá partia, ktorá to tu založila. Ja som tu vyrastal od dieťaťa. Keď sa stávala chata horskej služby na Skalke mal som asi 10 rokov, môj otec bol vedúcim okrsku. Takže sem chodím vlastne odmalička. S chlapmi z horskej služby som vyrastal.“ Horská služba bola vždy výberovou organizáciou, dnes

však dobrovoľníci zápasia s nedostatkom ľudí. „Nikdy sme nemuseli robiť nábor, ale teraz sa do takej situácie dostávame. Privítali by sme nové tváre, pretože momentálne je v okrsku funkčných len asi štrnásť ľudí. Členov máme viac, ale buď sú pracovne vzdialení alebo sa presťahovali. V Banskej Bystrici je situácia úplne katastrofálna. Tam bolo v najlepších časoch cez päťdesiat ľudí a dnes tam mám sedem odborne spôsobilých členov. Tam je situácia kritická.“ Výber do horskej služby je však stále prísny. Záujemcovia musia prejsť čakačským obdobím, ktoré trvá minimálne rok, ale môže to byť aj viac rokov. Čakateľa sú v kolektíve, spoznávajú záchranársku prácu aj svojich budúcich kolegov. Aby sa dostali na kurz, musia o svojich schopnostiach presvedčiť. Keď dvojtyždňové základné školenie úspešne absolvujú, dostanú certifikát a odznak člena horskej služby. Je to však tvrdý výber. Horskí záchranári musia byť zdatní lyžiari, horolezci, skialpinisti a musia podstupovať pravidelné previerky v zime aj v lete. „Ak nespravíte kondičnú previerku, rovno vás vyhodí. V našich podmienkach Kremnických vrchov musíte byť veľmi dobrí lyžiari, musíte ovládať prácu s horolezeckým lanom, vyliezť cestu predpísanej obťažnosti na prvom konci lana. Pravidelne absolvovať preškolenia a preskúšania každých 24 mesiacov v zime aj v lete, a tiež preškolenia, preskúšania červeného kríža. Musíte byť zdatný, výkonný a hlavne, musíte mať presvedčenie, že chcete pomáhať ľuďom, a že ste ochotní robiť to zadarmo,“ konštatuje predseda oblastí horskej služby Kremnické vrchy Norbert Švanda.

Silver Jurtinus,
foto: archív Horskej služby

Oznam pre prevádzkovateľov malých zdrojov znečisťovania ovzdušia na území mesta Kremnica

Mestský úrad v Kremnici upozorňuje **právnické osoby a fyzické osoby oprávnené na podnikanie**, ktoré prevádzkujú malé zdroje znečisťovania ovzdušia na území mesta Kremnica, na povinnosť v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení zákona č. 318/2012 Z. z. (zákon o ovzduší) a zákona č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov, ako aj Všeobecne záväzného nariadenia mesta Kremnica č. 13/2012 o podrobnostiach vo veciach poplatku za znečisťovanie ovzdušia malými zdrojmi oznámiť každoročne **do 15. februára** Mestskému úradu v Kremnici za každý malý zdroj znečisťovania ovzdušia spotrebu palív a surovín, z ktorých znečisťujúce látky vznikajú a ďalšie údaje potrebné na zistenie množstva a škodlivosti znečisťujúcich látok vypustených do ovzdušia za uplynulý rok, najmä o druhu a kvalitatívnych ukazovateľoch palív a surovín, počte prevádzkových hodín malého zdroja znečisťovania ovzdušia a o druhu a účinnosti odľučovacích zariadení.

Za nesplnenie tejto povinnosti obec podľa § 8 ods. 3 zákona č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov uloží pokutu do **663,87 €**. Tlačivo je k dispozícii na webovej stránke mesta a na oddelení mestskej zelene – Ing. Mutňanskej na ul. Zechenterovej 347/2 (v budove Mestských lesov Kremnica s. r. o.).

Zároveň dávame do pozornosti zmenu podľa čl. 5 VZN č. 13/2012 pre prevádzkovateľov **oslobodených od poplatku** podľa § 6 ods. 5 zákona č. 401/1998 Z. z., na základe ktorej už **nie sú povinní** každoročne nahlasovať údaje.

Supermarket COOP Jednota zväčšil predajnú plochu o 120 metrov štvorcových

Do prázdnych priestorov po lekární sa presťahovala predajňa mäsa.

Práce na rozšírenie predajných priestorov trvali šesť týždňov, z toho päť týždňov za plnej prevádzky predajne, týždeň bol supermarket zatvorený. Od 25. januára je vnovorený supermarket opäť tvorený. „Cieľom modernizácie bolo rozšírenie predajných priestorov. Predajná plocha sa zväčšila o 120 m² s doplnením obchodného zariadenia, vrátane chladiacich vitrín. Do prázdnych priestorov po lekární sa presťahovala predajňa mäsa. Veríme, že modernizáciou prevádzkovej jednotky supermarket v Kremnici, skvalitníme služby našim zákazníkom a obyvateľom mesta Kremnica,“ povedal pre Kremnické noviny Ábel Tužinský, predseda družstva COOP JEDNOTA Žarnovica.“

Žiadna zo zložiek triedeného odpadu sa nesmie objaviť v zmiešanom odpade

Od 1. januára 2016 platí nový zákon o odpadoch, ktorý má zaviesť poriadok a transparentnosť vzťahov, ale aj priblížiť Slovensko k štandardom Európskej únie. Slovensko sa zaviazalo odpad viac separovať a recyklovať. O zmenách, ktoré nový zákon do oblasti odpadového hospodárstva zavádza, sme sa rozprávali s vedúcim oddelenia technických služieb Petrom Groschom.

Ako sa nový zákon o odpadoch prejaví v Kremnici?

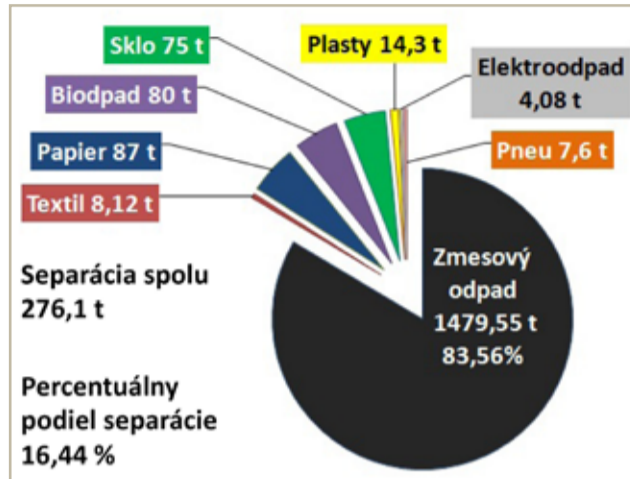
Výrazne. Nový zákon zásadne mení situáciu ohľadom odpadov. O vytriedený odpad sa postarajú novovytvorené Organizácie zodpovednosti výrobcov. Obce budú po uzavretí dohody s organizáciami povinné platiť len za vývoz zmesového komunálneho odpadu. Všetky náklady na separáciu bude preplácať Organizácia zodpovednosti výrobcov, s ktorou mesto podpíše zmluvu. Podľa predbežnej dohody s takouto organizáciou by mesto mohlo získať okolo 42 tisíc € ročne.

Čo nový zákon znamená pre oddelenie technických služieb?

Nás čaká kompletná vnútorná reorganizácia. Musíme oddeliť separáciu od zmesového odpadu. Doteraz to bolo tak, že jedna partia pracovníkov robila aj zmesový, aj separovaný zber. Teraz to bude musieť byť oddelené, aby sme to vedeli rozčleniť a urobiť štatistiku. Tak vzniknú dva tímy, každý so svojím rozpočtom, pretože oba tímy budú financované z iných zdrojov. Separácia bude preplácať Organizácia zodpovednosti výrobcov, zmesový odpad bude platiť mesto – teda obyvatelia. Teraz budeme môcť presne vyrátať náklady, koľko mesto v skutočnosti stojí odvoz a skládkovanie zmesového komunálneho odpadu. Od toho sa bude môcť odvíjať aj nový výpočet poplatku za odpad. Jednoducho, náklady na odvoz a uloženie zmesového odpadu sa vydedia počtom obyvateľov. Táto suma bude potom platná už pre rok 2017.

Čo konkrétne to znamená pre občanov?

Čím väčšie množstvo odpadu dokážeme vyseparovať, o to viac budeme dostávať od Organizácie zodpovednosti výrobcov, a o to menej budeme platiť za zmiešaný odpad. Po novom sa totiž už nebude rozlišovať medzi komoditami, ale každá tona akejkoľvek vyseparovanej komodity – či už je to sklo, papier, plast alebo železo – bude mať rovnakú cenu, približne 200 až 250 €. Ak nezačneme separovať dôkladne, poplatok za odvoz a

uloženie zmiešaného odpadu sa bude musieť navýšiť. Menej za odvoz zmesového komunálneho odpadu ako v Kremnici sa platí už len na dedinách. Ani nevím či existuje mesto s takým nízkym poplatkom.

Podiel separácie v Kremnici medziročne stúpil o 3%. Nestačí to?

Nestačí. Keď som na technické služby nastúpil, podiel separácie bol 8%, teraz je to 16,5%, čo je zhruba slovenský priemer. Podľa nariadenia Európskej únie však budeme musieť do roku 2020 dosiahnuť podiel separácie 50%! Takže keby aj bol v Kremnici každý rok nárast separácie o 3%, ani týmto tempom by sme požadované percento nedosiahli. Preto je potrebné poriadne pridať. Musíme si uvedomiť, že ak by sme separovali tak dôsledne ako Rakúšanovia, za celoročný odvoz a skládkovanie zmesového odpadu by sme platili približne 10 €.

Ako to dosiahnuť?

Neostáva nám nič iné, len kontrolovať obsah nádob na zmesový komunálny odpad. Ak tam bude komodita, ktorá tam nepatrí, nádobu nevyprázdňime. Pôvodcu odpadu upozorníme najprv ústne, potom listom a keď nezačne triediť dôsledne, odpad mu odvážať prestaneme. Kontroly totiž bude robiť aj Organizácia zodpovednosti výrobcov, s ktorou podpíšeme zmluvu. Za nevyseparované komodity v zmesovom odpade budú mestu ukladať pokuty. A takéto zbytočné náklady sa vždy prenú iba na občanov.

Nie je problém aj v systéme zberu, rozmiestnení nádob

na separáciu, v stave nádob a podobne?

Samozrejme. Na to, aby obyvatelia mesta separovali, musia mať vytvorené podmienky a stále sú v meste aj také ulice, kde obyvatelia nemajú do čoho separovať. Po novom bude Organizácia zodpovednosti výrobcov prispievať aj na nádoby. Zatiaľ ich kupovalo mesto. Minulý rok sme do nádob investovali spolu 17 800 €. Z recyklačného fondu sme dostali 3 000 €, boli sme úspešní aj v projekte, kde sme dostali na zberné nádoby 14 000 € a pridali sme vlastných 800 €. Nakúpili sme štyridsať 120 litrových nádob, dvadsaťdva 1100 litrových nádob, šesťnásť zvonov a jednu sadu veľkých polopodzemných nádob. Postupne ich začneme rozmiestňovať po meste a budeme ich pridávať stále viac. Keď sme minulý rok cez Kremnické noviny vyzvali obyvateľov, aby navrhli nové miesta kam umiestniť stojiská, dostali sme len dva návrhy. Tie zrealizujeme a ešte nám tri miesta ostanú. Aj naďalej sa budeme pokúšať zapojiť do projektov a žiadať na to financie. Chápem, že mesiac čakať na zvoz se-

Nové zberné nádoby budú budú čoskoro rozmiestnené na území mesta.

Veľké polopodzemné kontajnery sú špeciálne kontajnery, kde 60% zbernej nádoby je zapustených do zeme. Hlavnou výhodou polopodzemných kontajnerov je veľká kapacita, a keďže sú zabudované do zeme, nedochádza k ich prevrhnutiu a rozhadzovaniu odpadov po okolí.

parácie nikoho nebaví. Budeme sa preto snažiť tento interval znížiť na dva týždne. S novým autom, ktoré plánujeme kvôli separácii v budúcnosti kúpiť a s pracovníkmi určenými len na separáciu, to je reálne.

Aké ďalšie plány ste si stanovili?

Moja vízia do budúcnosti je, že zo sídlisk zmiznú zvony a nahradia ich klasické kukavky. Kukavoz pri zvoze

ide rýchlejšie. Kým auto vysype jeden zvon, kukavoz dokáže za ten čas stihnúť vysypať aj desať nádob. Všade tam, kde je veľká intenzita separácie, teda okolo panelákov, by sme chceli umiestniť klasické 1100 litrové nádoby – farebne rozlíšené. Zvony by ostali iba na miestach, kde je intenzita triedenia odpadu menšia.

Pribudnú aj nádoby na ďalšie komodity?

Čo s tetrapakmi? Kam hádzať plechovky?

Nádoby budú len na papier, sklo a plasty. Je zbytočné stavať samostatné nádoby na iné komodity. Tetrapaky je treba vhadzovať do papiera a plechovky do plastu. Dôležité je ale dbať na to, aby sa žiadna zo zložiek separovaného zberu nedostala do zmesového komunálneho odpadu.

Silver Jurtinus

Termíny uzávierok Kremnických novín v roku 2016

termín uzávierky:	v poštových schránkach:	júl	14. 7.	29. 7.	
február	15. 2.	26. 2.	august	noviny nevychádzajú	
marec	17. 3.	31. 3.	september	19. 9.	30. 9.
apríl	18. 4.	29. 4.	október	17. 10.	28. 10.
máj	16. 5.	27. 5.	november	14. 11.	25. 11.
jún	20. 6.	30. 6.	december	12. 12.	23. 12.

Bežecké trate na Skalke začalo upravovať mesto aj dobrovoľníci

Mechanizmy sa prvýkrát počas zimnej turistickej sezóny mohli pustiť do úpravy tratí koncom druhého januárového týždňa. Severný a Južný okruh bude upravovať mesto, kratšie trate si vzali na starosť dobrovoľníci.

Úpravu tratí Severného a Južného bežeckého okruhu bude naďalej vykonávať lyžiarske stredisko Skalka arena, koordinovať úpravu bežeckých trás bude mesto Kremnica. „Chceli by sme zachovať systém úpravy tratí z piatka na sobotu, ak by napadol nový sneh tak aj zo soboty na nedeľu a ak by napadlo veľa snehu v priebehu týždňa, objednáme úpravu tratí aj počas týždňa,“ hovorí zástupkyňa primátora Iveta Ceferová. Úprava tratí bude mesto stát 55 € na hodinu práce ratriku. Finančné prostriedky na úpravu tratí bude mesto aj tento rok získavať z predaja známok na úpravu tratí.

Nový model pre podporu úpravy bežeckých tratí sa osvedčil

Prispieť na úpravu lyžiarskych bežeckých tratí formou kúpy nálepky, mohli bežkári po prvýkrát v uplynulej zimnej turistickej sezóne. Minulý rok mesto týmto spôsobom získalo od lyžiarov 1920 €. (Transparentný účet?) Nálepky sú farebne

odlíšené podľa nominálnych hodnôt 5, 10, 20, 50 a 100 €. Lyžiar si ich môžu nalepiť na viditeľné miesto, napríklad na palicu, lyžu alebo dres a odprezentovať tak svoj príspevok na úpravu tratí. Najviac nálepiek sa minulý rok predalo na Chate Hostinec. Na Skalke budú nálepky v predaji aj v Relax centre a v hoteli Minciar. V Kremnici sa nálepky dajú kúpiť v Kultúrnom a informačnom centre mesta Kremnica a v športovej predajni Cyklo-Santé.

Kratšie trate upravujú dobrovoľníci

Upravovať trate – dobrovoľne a za vlastné, sa rozhodol aj Roman Béreš, majiteľ obchodu Cyklo-Santé.

S pomocou sponzorov a priaznivcov bežeckého lyžovania zakúpili skúter a adaptér na úpravu stopy. „Vieme to zaplatiť z peňazí našich zákazníkov, ktorí si u nás nakupujú tovar, alebo požičiavajú bežky. Pokiaľ trate nebudú upravené, oni sem chodiť nebudú, nemajú prečo. My to pre zákazníkov robíme ako protislužbu.“ Skútom budú upravovať trate, ktoré má v správe Mestský klub lyžiarov, in-line okruh a trasu zo Skalky na Krahule. „Budeme jazdiť vždy, keď to bude potrebné a vhodné, aj dennodenne, aj viackrát cez deň, ak si to situácia vyžiada. Veríme, že Skalka má potenciál, pýšiť sa dobrým menom vyhľadávaného strediska bežeckého lyžovania,“ hovorí Roman Béreš.

Silver Jurtinus

Vážení športovci, bežkári

mesto Kremnica sa rozhodlo zaviesť model pre podporu úpravy bežeckých tratí v Kremnických vrchoch. Zakúpením nálepky v rôznych nominálnych hodnotách, prispievate na úpravu bežeckých tratí. Finančné prostriedky z kúpy nálepky sa akumuluju na účte mesta, ktoré tieto financie použije výlučne na úpravu lyžiarskych – bežeckých tratí a to tak, aby v maximálnej možnej miere vyhovelo požiadavkám bežkárov – turistov.

Nalepte si nálepku na viditeľné miesto napr. palicu alebo lyžu, a takto môžete odprezentovať svoj príspevok na úpravu bežeckých tratí. Nálepky si môžete zakúpiť v Kultúrnom a informačnom centre mesta Kremnica, v športovej hale Relax centrum na Skalke, v Horskem hoteli Minciar, na Chate Hostinec a v športovej predajni Cyklo – Santé v Kremnici.

O aktuálnom stave bežeckých tratí vás budeme priebežne informovať na webovej stránke www.kremnica.sk

Veľa bezpečných a radosných kilometrov na bežeckých tratiach vám praje mesto Kremnica.

Kalendár turistických podujatí v roku 2016

mesiac	názov akcie	O	A	Ve
1.	28. – 31. 49. Zimný zraz turistov, Banská Štiavnica			
	30. – 31. Biela stopa			
2.	13. so Partizánska republika: Donovaly – Špania dolina	2		Pj
3.	5. – 6. 52. ročník Zimný prechod Kremnickými vrchmi	3	S	Fo
	17. št Tríbeč – Kostolany pod Tríbečom	1		Sc
	28. po Veľkonočný pondelok, Jarabica – Kunešov – Šajba – Kopernica			
4.	9. so Hron. Dúbrava – Demian – Suť – Šašovské Podhradie	1		ha
	23. so CYKLO: Nevoľné – Trnavá Hora – Šášov – Revište – Lutilla – Kopernica – Lúčky – Kremnica	3		Mi
	30. so 12. ročník 7 Kremnických vrcholov	3	R	He
5.	7. so Sklené – Vyšehrad	2		Mi
	21. – 22. Brigáda na chate Hostinec			fe
	28. so 16. ročník, Prechod Ľudovíta Fúška	3	R	Sa
6.	11. so Salatín	3		Ce
	25. so Skalka – Dedkovo – Banská Bystrica	2		Sc
7.	30. 6. – 3. 7. 63. Celoslovenský zraz KST – Ostravice, Lysá hora (ČR)	4		KC
	1. – 5. Nízke Tatry: Kráľova hoľa – Čertovica – Donovaly	3		Sc
	30. 6. – 5. 7. Kysuce – Oščadnica	3		Be
	16. so Banská Štiavnica – Červená studňa – Tanád – Evičino jazero – Banská Štiavnica			
8.	6. so Slovenský raj: Sokolia dolina	3		Sc
	20. so Skalka – Flochová – Turček, prihlásiť sa treba dopredu kvôli odvozu ráno na Skalku	3		Mi
9.	9. pi Púchov – hrad Beckov	2		Ad
	24. so Vysoké Tatry: Sliezsky dom – Východná Vysoká – Poľský hrebeň – Veľká studená dolina	4		Ce
10.	1. – 2. Brigáda na chate Hostinec			Fe
	15. so St. Kremnička – Kamenica – Horná Piteľová – Jastrabá	2		Gu
	22. so Vtáčnik	2		Ha
11.	5. so Banská Bystrica, Kremnička – Pršany – Tri kríže – Kremnica	2		Mi
	19. so Kremnica – Jarabica – Lúčky – Kremnica	2		Po
12.	3. so Mikuláš na Hostinci	1		Ce
	9. pi Kolky			Fe
	26. po Vianočný výstup: Žiar nad Hronom – Klapa – Slobodné – Kremnica	1		Sc
	31. so Kremnický štít, na pamiatku Jany Zelinovej	2		Mi

Vysvetlivky:

O = stupeň obtiažnosti
(1 – ľahká, 2 – stredne ťažká, 3 – ťažká, 4 – VHT)
A = akcia (S – slovenská, R – regionálna)
Ve – vedúci

Ad	Adamsonová	0902835444
KC	Kristína Ceferová	
Be	Bereš	0915035032
Ha	Hanulová	6742606
Ce	Ceferová	6743508
MP	M. Pittnerová	
		0903751607
Ne	Neuschl	0908940408
Fo	Florovič	0904438950
Pj	Pittner Ján	0915529349
Fe	Ferianc Svetozár	0915853533
Po	Poláková	6742093
Gu	Gumančík	0908361376
Sa	Sabol	0918881552
He	Heriban	0904852361
Sc	Schmidt Marián	0908529472
Mi	Miškóci Milan	0907860867

Tučne vytlačené sú autobusové zájazdy. Pri autobusových zájazdoch je potrebné sa prihlásiť dva alebo jeden týždeň pred termínom konania zájazdu, vždy v stredu od 15. do 16. hodiny pred Mestským kultúrnym strediskom. Poplatok pre nečlenov je o 2 € vyšší. Prihláška je platná po zaplatení poplatku.

▼ filmy

3. februára, 19.00

Anton Srholec

Dokumentárny film o životnej ceste Antona Srholca, človeka, ktorý nikdy neopustil svoje zásady – milovať ľudí a Boha, napriek životným okolnostiam a bojovať za lepší svet uprostred pokazeného sveta.

Dokumentárny film, Slovensko, 2015, MP 12+, 96 min.

10. februára, 19.00

Čierne duše

Príbeh troch bratov z kalábrijskej zločineckej rodiny je pôsobivou moraliťou inšpirovanou skutočnými udalosťami. Priekupník drog Luigi, podnikateľ Rocco a excentrický pasák kôz Luciano sa dostanú do problémov po tom, čo sa Luciano syn a príslušník stratenej generácie Leo kvôli banálnemu sporu dopustí aktu zastrašovania v bare spravovanom klanom rivalov. Z drobnej nezhody vzklíči konflikt, ktorý má vo výsledku rozmer antickej tragédie.

Krimi dráma, Taliansko, Francúzsko, 2014, MP 15+, 103 min.

13. februára, 16.00

Ovečka Shaun

Život na farme je nekonečná nuda. Každý deň plynie v rovnakom rytme, Shaun musí poslúchať a robiť, čo jej farmár prikáže. Mať tak jeden jediný deň voľna! To chce poriadny plán, takže Shaun vymyslí spôsob, ako mať zase jeden deň na oddych. Ale aj plánovať je treba vedieť a každý plán sa môže zvrtnúť!

Animovaná komédia, Veľká Británia / Francúzsko, 2015, MP, 90 min.

17. februára, 19.00

Takovej barevnej vocas letí komety

Celovečerný dokumentárny film rozpráva o Filipovi Topolovi, skladateľovi, textárovi, klaviristovi a spevákovi skupiny Psí vojáci, ktorého tvorba zasiahla tri generácie. Film odkryva, ako sa v životnom osude a postojoch Filipa Topola odrážala doba pred aj po nežnej revolúcii, jeho posadnutosť hudbou a láska k Mozartovi, ale tiež jeho závažná choroba.

Dokumentárny film, Česká republika, 2015, MP 12+, 100 min.

24. februára, 19.00

Farby piesku

Časozberný dokumentárny film je sondou do duše ženy – Slovenky, ktorá konvertovala k islamu, a pre ktorú sa Líbya a arabský svet stali novým domovom. Luba El Malaheg sa osudovou láskou zalúbila do líbyjského chirurga a pracovala 20 rokov ako zdravotná sestra. V roku 2011 vojna zmenila jej život v peklo na zemi. Film sprostredkuje autentické svedectvo nielen o Líbyi a životných hodnotách moslimov, ale aj o tom, ako vojna drasticky zasahuje do života civilistov.

Dokumentárny film, Slovenská republika, 2015, MP 15+, 90 min.

27. februára, 19.00

Mad Max: Zbesilá cesta

Mad Max, prenasledovaný svojou pohnutou minulosťou, je presvedčený, že jediný spôsob ako prežiť je vydat' sa na osamelú púť. Narazí však na ozbrojenú skupinu v obrnenom voze, na ktorej čele stojí elitný Imperator Furiosa. Citadelu, odkiaľ utekajú, terorizuje Important Joe, ktorému niekto ukradol niečo nenahraditeľné. Rozzúrený vojenský vodca zvolá všetky svoje gangy a vo vysokooktávovej cestnej vojne nemilosrdne prenasleduje utekajúcich rebelov.

Akčný thriller, USA, 2015, český dabing, MP 15+, 115 min.

▼ koncerty

piatok 19. februára, 20.00

XAVIER BAUMAXA

Xavier Baumaxa je český pesničkár a gitarista. V detstve sa v ľudovej škole umenia učil na gitaru, v štrnástich rokoch založil svoju prvú kapelu – Prach. Než sa vydal na sólovú dráhu, pôsobil v kapelách VMH a Faulnamusic. Jeho prejav je založený na slovných hrách, paródii na rôzne hudobné štýly a spevákov a popkulturných odkazoch.

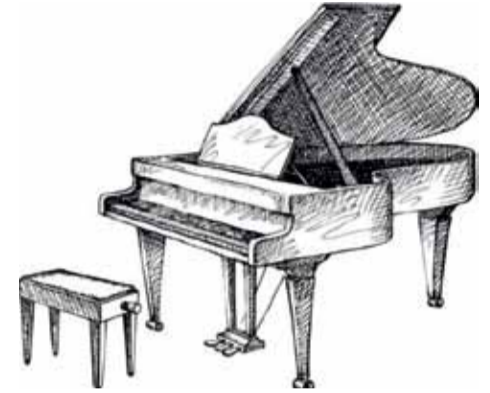
štvrtok 25. februára, 19.00

THE SWINES

Hudobná skupina The Swines (jazz/rock/blues) za posledný rok zaznamenala nevídaný progres. Trio košických muzikantov sa venuje autorským piesňam jazz/rock/blues gitaristu Filipa Kluknavského. Spolupracovníkom "projektu sviň" je bubeník Martin Lechman, ktorý zoskupenie tlačí zozadu. Dvojica muzikantov je doplnená o jedného z top slovenských basgitaristov Braňa Valanského. Chalani sa počas nahrávania albumu rozhodli "odísť" na klubové turné po niekoľkých slovenských mestách, medzi ktorými nechýba ani Kremnica.

ZUŠ J. L. BELLU V KREMNICI
SRDEČNE VÁS POZÝVAME
NA **KONCERT**
DO TANEČNEJ SÁLY ZUŠ J. L. BELLU
DŇA 3. FEBRUÁRA 2016 O 17.00

Zuzana Petříková

Žiačka absolventského ročníka ZUŠ J. L. Bellu v Kremnici u mamy učiteľky Marianny Petříkovej, zároveň žiačka nultého ročníka Konzervatória v Žiline u pedagogičky Mgr. art. Dariny Švárnej, laureátka regionálnej súťaže v Novej Bani, získala tiež strieborné pásmo na celoslovenskom hudobnom festivale Jána Cikkeru v Banskej Bystrici, zároveň 2., 3. a 4. miesto na medzinárodnom festivale Ivana Ballu v Dolnom Kubíne v rokoch 2012 až 2015. Predstaví sa klavírnou interpretáciou diel skladateľov rôznych historických období.

Marek Dietrich

Učiteľ organovej hry v ZUŠ J. L. Bellu Kremnica, absolvent Štátneho konzervatória v Bratislave, študent 3. ročníka VŠMU Bratislava v odbore Hra na organe u prof. Imricha Szabóa. Predstaví sa interpretáciou diel skladateľov z obdobia baroka a romantizmu na klavíri a organe.

▼ divadlo pre deti

SMEJKO a TANCULIENKA

pondelok
22. februára
17.00

Známe duo pri-náša radosť všetkým chrobáčikom pesničkami a rozprávkami.

inzercia

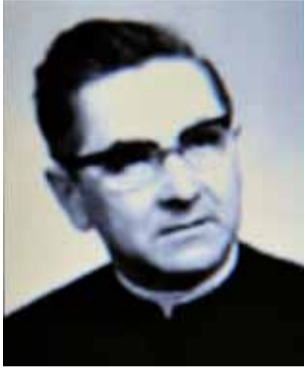
Večierka Kremnica sa pre vás mení na večierku FRESH MINI

✓ širší sortiment
✓ nižšie ceny

Teší sa na vás vaša večierka FRESH MINI každý deň od 8.00 do 20.00

Kremnickí vedci

Spomedzi osobností mesta zväčša poznáme najmä športovcov a umelcov, ktorí sa presadili v celoslovenskom meradle, prípadne v zahraničí. Poznáme ale chemikov, fyzikov, ekonómov, filozofov alebo zástupcov ďalších vedeckých disciplín, ktorí vo svojom odbore dosiahli mimoriadne výsledky a za svoju prácu dostali najvyššie akademické tituly? V spolupráci s Knižnicou Jána Kollára budeme počas celého roka 2016 uverejňovať príbehy osobností, ktoré dosiahli vedeckú hodnotu docent alebo profesor a narodili sa, študovali, žili, pracovali, alebo inak pôsobili v našom meste. Do prvého vydania novej rubriky prispel aj Štátny archív v Banskej Bystrici článkom o výnimočnom vedcovi Teodorovi Lamošovi. Sme presvedčení, že mená kremnických vedcov je dôležité poznať a ich životné osudy môžu byť pre mnohých Kremničanov inšpiráciou.

Prof. ThDr. Silvester Šoka

filozof, prekladateľ, publicista, vysokoškolský pedagóg a teológ. Kremnický kaplán v rokoch 1943 – 1946

* 1. 1. 1917 Šulekovo
+ 14. 10. 2006 Beckov

Narodil sa 1. januára 1917

v Šulekove (dnes časť Hlohovca). Gymnázium navštevoval v Trnave, neskôr Františkánske gymnázium v Malackách, kde zmaturoval v roku 1937. Vstúpil do rehole františkánov, kde prijal rehoľné meno Eugen. Po štúdiu teológie na bohosloveckej fakulte v Bratislave bol 15. júna 1941 vysvätený za kňaza. Pôsobil ako františkánsky kaplán v Malackách (1941 – 1943) a v Kremnici (1943 – 1946). Po získaní doktorátu z posvätných teológií v roku 1944 prednášal na Františkánskom teologickom učilišti v Žiline cirkevné právo a pedagogiku (1945 – 1946).

Počas pastorácie v Kremnici v ňom zosilnela túžba po pastoračnej činnosti, čo ho viedlo k tomu, že v roku 1946 vystúpil z rehole františkánov a bol inkardinovaný do Trnavskej apoštolskej

administratúry. Pôsobil ako kaplán v Topoľčanoch (1946 – 1949) a v Bratislave – Novom Meste (1949 – 1951). Neskôr bol správcom farnosti v Hrnčiarovciach (1951 – 1955), Slovenskom Grobe (1955 – 1959), Pezinku (1959 – 1962), okresným dekanom (1958), správcom farnosti v Myjave (1962 – 1964), Starom Tekove (1964 – 1971) a v Bratislave – Lamači (1971 – 1973). V roku 1974 zastával post cirkevného sudcu. V roku 1968 sa habilitoval za docenta a v roku 1974 bol menovaný za profesora kresťanskej filozofie na Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte v Bratislave. Od roku 1976 zastával funkciu vedúceho Katedry filozofie a fundamentálnej teológie (od r. 1976) a dvakrát zastával funkciu dekana CMBF UK v Bratislave (1976 – 1978 a 1990 – 1991). V

tejto funkcii ho schválila a potvrdila príslušná kongregácia v Ríme r. 1990. V pedagogickej, literárnej a publicistickej činnosti sa usiloval sledovať a objektívne interpretovať ideové smery v umení, vývojové tendencie v kultúre i myšlienkové prúdy v našom storočí; tieto potom konfrontoval s koncepciami starovekej, orientálnej, antickej gréckej, rímskej i stredovekej scholastickej filozofie, pričom dbal na zachovávanie spoločenských a etických hodnôt. Pridržal sa realizmu, ktorý vyúsťoval do triezveho kresťanského optimizmu. Vo svojej vedeckej orientácii sa zaoberal otázkami kresťanskej filozofie, dejín, logiky, psychológie a etiky. Pracoval na prekladaní klasických latinských a gréckych termínov do slovenského jazyka. Odbornými článkami, úvahami a

kázňami prispieval do periodík Duchovný pastier, Duchovní pastýř, Františkánsky obzor, Katolícke noviny, Kultúra, Naša mládež, Nový svet, Pútnik svätovojtešský, Rozvoj, Serafínsky svet, Slovenská liga, Svojeť, Ľudová politika, Mosty, Smena na nedeľu, Blumentál, Svätá rodina, Slovenské pohľady, Filozofia, Naša univerzita. Sústavne pracoval v redakčných radách Katolíckych novín a Duchovného pastiera. Prekladal z francúzštiny, nemčiny a maďarčiny.

V roku 1939 – 1944 spolupracoval so Slovenským rozhlasom. Preložil a pre rozhlasové vysielanie zdramatizoval tieto hry: P. Bourget: Zmysel smrti, F. R. Chateaubriand: Atala, J. A. Daisenber: Pašiové hry v Oberambergau, G. E. Lessing: Emilia Galotti, Mária Sándor: Kaland, Honoré

de Balzac: Goriot. Napísal divadelné hry: Patriarcha z Assisi (1944), Nad priepasťou (1944). Jeho filozofické diela: Prirodzený zákon a idea štátu (doktorská práca, časť vyšla tlačou r. 1944).

Po ukončení pedagogickej činnosti na CMBF odišiel v roku 1995 na zaslúžený odpočinok do Charitného domu v Pezinku. Po roku 1990 pravidelne spolupracoval s redakciou náboženského vysielania Slovenského rozhlasu. Po zrušení zariadenia sa v roku 2004 presťahoval k sestre do Topoľčian a po zhoršení zdravotného stavu bol prijatý do Charitného domu v Beckove, kde vo veku 89 rokov – 14. októbra 2006 zomrel. Pohrebné obrady viedol 19. októbra 2006 biskup Mons. Dominik Tóth. Jeho telesné pozostatky sú uložené v Šulekove. *Jaroslav Slašťan*

Teodor Lamoš

osobnosť, na ktorú nemožno zabudnúť

„Čas plynie a my starneme v jeho tichom toku rokov...“ – napísal jeden z najúspešnejších rímskych básnikov Publius Ovidius Naso. Tento neúprosný čas aj nám, kremnickým archívárom, pripomína 95. výročie narodenia a 50. výročie úmrtia výnimočnej osobnosti akým bol PhDr. Teodor Lamoš, CSC.

Teodor Lamoš, archívár, historik, historický geograf, vedec a publicista, ktorý sa výraznou mierou pričínal o formovanie slovenskej historiografie a archívnictva. Narodil sa 7. januára 1921 v Rakove, ale od samého detstva bol spätý s Kremnicou. Ako sám spomína: „Je to kus lásky ku Kremnici, v ktorej sa narodil môj nebohý otec, starý otec a v ktorej som strávil svoje študentské roky.“ Osud ho teda už od detstva zaviazal do Kremnice, kde v roku 1939 zmaturoval na gymnáziu. Ďalšie jeho kroky viedli na Filozofickú fakultu Slovenskej univerzity v Bratislave, kde vyštudoval odbory dejepis a zemepis, zložil skúšky pre aprobáciu profesora na gymnáziách a obhájil doktorát filozofie. Svoju odbornosť si v rokoch 1947 – 1948 rozširoval i postgraduálnym štúdiom archívnictva na École des Chartes v Paríži. V rokoch 1945 – 1950 bol vedeckým pracovníkom Historického ústavu Slovenskej akadémie vied a

umení v Bratislave. 1. januára 1951 sa stal mestským archívárom v Kremnici a od 12. marca 1953 vykonával funkciu okresného archívára v Kremnici. V rokoch 1954 – 1961 pôsobil ako prvý riaditeľ novovzniknutého Okresného archívu v Kremnici. Od 15. marca 1961 až do smrti bol zamestnancom Historického ústavu SAV v Bratislave. Pritom aj v tejto inštitúcii jeho myseľ patrila histórii mesta Kremnice, čo preukazuje spracovaná dizertačná práca Genéza slobodného banského mesta Kremnice, života a mesta 1328 – 1430, obhájená 15. februára 1965. Zomrel po dlhej a ťažkej chorobe 27. decembra 1965 v Tomášove pri Bratislave.

Teodor Lamoš sa s kremnickým archívom oboznámil už ako vysokoškolák v roku 1940. Následne rokom 1951 sa stal pokračovateľom v práci generácií kremnických archívárov, predovšetkým Pavla Križku a Michala Matunáka. Jeho záujmom bolo od začiatku zveľadiť a zviditeľniť kremnický ar-

chív, ale aj archívnictvo na Slovensku. V porovnaní so svojimi predchodcami pracoval s určitým nadhľadom a vychádzal hlavne zo študijných vedomostí, ktoré spájali s praxou. Okrem archívu spravoval študijnú a františkánsku knižnicu i mestské múzeum. Jeho iniciatíva smerovala stále ďalej a ďalej. Ako prvý erudovaný historik a archívár si uvedomoval poslanie archívu i múzea, a preto sa snažil osamostatniť tieto dve inštitúcie. Toto úsilie sa mu podarilo v dňoch 8. – 10. augusta 1955 a ako sám uvádza: „To boli slávnostné dni dejín archívu mesta Kremnice aj mestského múzea, ktoré čakalo na tento okamih od r. 1889.“ V novovzniknutých priestoroch archívu usporiadal a spresnil jednotlivé fondy i zbierky a vytvoril samostatné oddelenie sfragistiky, máp a plánov, ale aj fotodokumentácie. Túto obdivuhodnú a namáhavú prácu vieme s úctou oceniť predovšetkým my archívári, jeho pokračov

čovatelia. Teodor Lamoš sa však kremnický archív snažil sprístupniť aj formou vypracovaného Sprievodcu po archíve mesta Kremnice, ktorý vyšiel tlačou v roku 1957. Pre historikov, bádateľov i širokú verejnosť sú v ňom základné informácie o vývoji archívu, význame, ale i o popise archívnych fondov pre vyhľadanie uchovaného archívneho materiálu. Pre nás ako i bádateľov je to nesmierne hodnotná pomôcka, ktorú dennodenne berieme s rešpektom do rúk. Pritom tu uvádzame len nepatrnú časť vykonanej práce, ktorú pre Kremnicu a archív Teodor Lamoš urobil. O jeho činnosti vypovedajú archivované vzácné rukopisy, ale i štúdie, napr. Topografia mesta Kremnice, Slováci v stredovekej Kremnici, či publikácie Sidelný zemepis mesta Kremnice a Vznik a počiatky banského a mincovného mesta Kremnice uložené na pracovisku Archív Kremnica.

Lamošove pôsobenie v Kremnici bolo však vš-

stranné – v kultúrno-osvetovom živote vo forme výstav a prednášok (o dejinách Kremnice a jej umelecko-historických pamiatkach, kremnickej komore, archíve či starom Zvolene a iné), aktívny bol aj pri organizovaní hudobných podujatí, kde sa sám zapájal do hry, a zároveň požíval osobnosti slovenskej hudby na tzv. Večer starej Kremnickej hudby. Jeho druhou veľkou záľubou bol šport, najmä tenis a lyžovanie. Bol predsedom Komisie mládeže krajskej sekcie tenisu ČSTV a rozhodcom pre krajské súťaže.

Teodor Lamoš bol človek s nežným úsmevom, veľkým srdcom a zápalom pre svoju milovanú históriu a Kremnicu. Výnimočná a uznávaná osobnosť, ktorá svojou schopnosťou, cieľavedomosťou a plným elánom pracovala perom a umom až do posledných dní svojho života. Jeho dielo bude navždy trvalým prínosom pre všetkých nás a budúce generácie. *Valéria Solčaniová*

V týchto dňoch sa významného životného jubilea dožíva

Mgr. Klára
Kislingerová,

ktorá v našej knižnici dlhé roky pôsobila na poste riaditeľky.

K tomuto jubileu jej srdečne blahoželáme.

kolektív pracovníkov Knižnice Jána Kollára v Kremnici

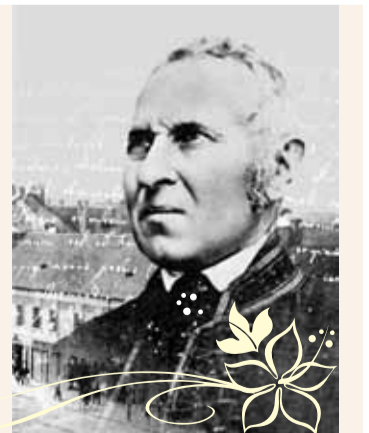
Miestny odbor Matice slovenskej v Kremnici v spolupráci s mestom Kremnica

si vás dovoľuje pozvať na literárne pásmo **pripomenutia si 140. výročia úmrtia Jonáša Záborského** – historika, publicistu, dramatika, básnika, ktoré sa uskutoční

dňa 18. februára 2016 o 17.00 hodine v Mestskom kultúrnom stredisku (v zasadačke na prízemí).

Srdečne vás pozývame.

Výbor MO MS

Priemerný vek obyvateľov mesta sa zvýšil, zatiaľ čo ich počet stále klesá

Na základe údajov, ktoré spracúva úsek evidencie obyvateľov, celkový stav obyvateľov nášho mesta poklesol od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015 o 102 ľudí. Žien je menej o 53, muži ubudli 49.

Celkovo je v Kremnici k 1. januáru 2016 evidovaných na trvalom pobyte 5116 občanov, z toho 2663 žien a 2453 mužov. Najväčší rozdiel medzi počtom žien a mužov vzrastá vo vekovej kategórii nad 60 rokov.

V roku 2015 sa narodilo 30 detí (17 chlapcov a 13 dievčat), čo je o 13 novorodencov menej ako v predošlom roku. Z našich spoluobčanov zomrelo v priebehu roku 60 ľudí (28 mužov a 32

žien) – t. j. o 8 ľudí viac ako o rok skôr. Na trvalý pobyt sa prihlásilo 51 ľudí, odhlásilo sa 123 obyvateľov (6 sa ich vysťahovalo do zahraničia), na prechodný pobyt sa prihlásilo 33 ľudí. Na trvalom pobyte „Mesto Kremnica“ bez určenia ulice a čísla domu evidujeme 308 ľudí. Z nich približne polovica sa v našom meste dlhšiu dobu vôbec fyzicky nezdržiava. Uzavretie manželstva bolo zaznamenané u 28 párov,

rozviedlo sa 7 manželstiev. Priemerný vek obyvateľov je 43,76: u mužov 43,22 a u žien 44,79. Pre porovnanie pred rokom boli ukazovatele nasledovné: obyvateľia mali priemerný vek 43,29 – muži 42,75 a ženy 44,33. Z matričných štatistických údajov vyberáme nasledovné skutočnosti. V matričnom obvode (mesto Kremnica a 10 okolitých obcí) bolo uzatvorených a zaregistrovaných 43 sobášov, z toho 24 cirkevných a 19

civilných obradov. Bolo vyba-vených a zaevidovaných 41 úmrtí (20 mužov a 21 žien), z toho 28 Kremničianov (9 mužov a 19 žien).

Novinkou v sobášnych miestach je obrad – uzavretie manželstva na mestskom úrade v zreštaurovanej kočiarni, kde je väčšia kapacita miest pre hostí, bezbariérový prístup a v horúcich letných mesiacoch i príjemný chladok.

Lubica Négerová

Pohľad na zreštaurovaný vestibul – kočiareň Mestského úradu. Vchod z dvora zabezpečuje bezproblémový – bezbariérový prístup.

Klub dôchodcov aj v minulom roku pripravil pre svojich členov množstvo podujatí

Kremnický Klub dôchodcov zbilancoval svoju jesennú činnosť. Má za sebou ďalšiu náročnú, ale produktívnu a pestrú sezónu.

Koniec prvej polovice roka sme zavŕšili úspešným výletom. Navštívili sme historické mestá Levoču a Kežmarok so zastavením sa na Štrbskom plese. Aj jeseň sme privítali zájazdom, ale iného žánru, pripomenuli sme si históriu Čiernohorskej úzkokolejnej železnice. Jej história sa začala r. 1908 na úseku Hronec – Čierny Balog (10,3 km). Postupne sa rozširovala do dolín povodia Čierneho Hrona, merala 132 km. K 31. 12. 1982 sa malo uskutočniť jej celkové zrušenie. Za záchranu tejto pamiatky možno poďakovať nadšeniu a odvahe ľudí – ochranárov spolku „Strom života“, ktorí sa postavili voči nezmyselnému rozhodnutiu a svojpomocne obnovili prevádzku. Nové otvorenie sa uskutočnilo 1. 5. 1992. Dnes vo Vydrovskej doline, kam vás dovezie vláčik, je lesnícky skanzen tzv. „Chodník lesného času“. Základný kameň bol položený 21. 6. 2002, jeho rozloha je 140 ha. Znázornené sú v ňom rôzne lesnícke práce. Rozdelený je na tri trasy, podľa náročnosti terénu. Okrem iného nás zaujala kaplnka, ktorá je postavená z kôry stromov. Vo vnútri sú drevené sochy, má tam sochu aj plastiku Kremničian Peter Zoričák. Železnička získala popularitu filmom „Nevera po slovensky“. Zásluhou mladých ochrancov je dnes zapísaná do Zoznamu kultúrnych pamiatok.

Cestou domov sme sa zastavili v Španej Doline. V minulosti tam boli najväčšie ložiská medi v Európe. Ťažba začala upadať v 16. storočí, zastavená bola r. 1888. Voľakedajšiu slávu pripomínajú už len haldy, drevené domy a kostol s opevnením, ktoré chránilo vydolovanú meď a zisky z nej. Na námestí stojí murovaná budova zo 17. storočia krytá šindľom. Nad strechou sa vypína vežička – klopačka. Banskú minulosť pripomína aj štôlna tzv. prechodová do Starých Hôr pri dome č. 50, označená tabuľou. Sprístupnenú časť sme si pozreli. Okrem baníctva Španiu Dolinu preslávil

Spoločný výlet Čiernohorskou železnicou. Foto: Anna Schmidtová

aj paličkovaná čipka. Navštívili sme múzeum. Novodobou atrakciou je banícky orloj s fárajúcimi figurkami baníkov a patrónom sv. Klementom. Nachádza sa pri dome s klopačkou. Mesiac október – mesiac seniorov bol bohatý na rôznorodý program. Začal sa tradičnou návštevou jarmoku v Mošovciach. Mali sme pekné počasie, bol to výlet na pastvu zraku, chuť i sluchu, ale aj na peňaženku. Ďalšou akciou bol kultúrny zájazd do Zvolena na vystúpenie Alexandrovcov. To bol ďalší krásny zážitok. Naš mesiac sme oslávili veselým posedením v našom klube pri káve, speve pri doprovode harmoniky. Treba vedieť viac aj o spánku. Na tému „Mozog, šéf spánku“ nám prišla porozprávať p. Búriová zo

Spoločenská kronika

december 2015 – január 2016

narodili sa

Sebastián Novák	Daniel Weiss
Liliana Kráľovičová	(1. dieťa narodené
Zara Krnáčová	v Kremnici v r. 2016)
Lukáš Mužik	Tadeáš Májik

Rodičom srdečne blahoželáme.

rozlúčili sme sa

Milan Kirka	Jaroslav Více
Ján Baka	Oliver Lupták
Mária Valentová	Rozália Dobišová
Jaroslav Maduda	

Češť ich pamiatke. Nech odpočívajú v pokoji.

Spomíname na svojich blízkych

„Navždy prestali pre Teba hviezdy svietiť, navždy prestalo pre Teba slnko hriať, hory, ktoré si tak miloval Ti život vzali a my, čo sme Ťa radi mali, neprestaneme spomínať.“

Dňa 27. januára uplynie už dvadsaťpäť rokov, čo tragicky zahynul náš syn, brat, otec, manžel

Slavko Heriban.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku. S láskou spomínáme.

Žiaru nad Hronom. Aby sme poznali bližšie banícku históriu nášho mesta, navštívili sme kremnické Banské múzeum – Štôlna Andrej. Sprievodca nám porozprával veselé, ale i vážne príhody na zamyslenie o tom, ako ťažko sa v minulých storočiach dolovalo aj za pomoci detí. Zúčastnení si prehliadku pochvaľovali. Iné je o tom počuť a iné vidieť, aké veľké dielo – chodby vytvorili len za pomoci kladiva.

Na konci októbra sa uskutočnil zájazd do Poľska – Nového Targu na jesenno-zimný nákup. Mesiac seniorov uzavrelo preventívne vyšetrenie srdcovo-cievnych ochorení. Do priestorov klubu prišli pracovníčky Regionálneho úradu verejného zdravotníctva. Za ich ochotu im ďakujeme. Mesiac október bol bohatý na rôznorodý program. Každý člen si mohol vybrať podľa záujmu. V novembri sme boli pozvaní do Múzea mincí a medailí na prehliadku exponátov pod názvom Jeseň v múzeu. Na vystúpenie hudobných skupín Drišťak a Honza Nedvied v kine Akropola sme zaistili pre členov klubu vstupenky za zníženú cenu. Týmto ďakujeme prevádzkovateľovi kina za poskytnutie zľavy. Z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva nás opäť navštívila p. Búriová. Teraz bola téma „Fungovanie mozgovej činnosti“. Pre nás laikov, bola prednáška veľmi zaujímavá. Veľa sme sa o našom mozgu dozvedeli. Poučenie z nej bolo, že nie len svaly, ale aj mozog treba trénovať.

S rokom 2015 sme sa čiastočne rozlúčili Mikulášskym posedením v klube. Nálada bola dobrá, sprijemnená hrou na harmoniku p. Bombošom – Duo Danyo. Pri speve sme mu aj pomáhali. Mikuláš osobne neprišiel, ale poslal v košíku svoju čokoládovú podobu. Celkový záver roka bol už tradične pri kapustnici v jedálni Mincovne. Na úvod nám deti zo ZUŠ J. L. Bellu zahrali a zaspievali vianočné koledy, za čo im ďakujeme. Z mestského úradu medzi nás prišli zástupkyňa primátora p. Ceferová a p. Kirková.

Mrzí nás, keď sa po meste hovorí, že sa výboru nechce organizovať podujatia. Myslím, že tých podujatí je dosť. Treba si všimnúť vývesnú tabuľu na parkovisku Jeleň a prísť na podujatia. Z každého si človek niečo poučné – zábavné odnesie. Po akciách počujeme – keby som to bola vedela... Život je zmena, prečo si neposedieť v spoločnosti, vypočúť zaujímavé témy, zaspievať si, zasmiať sa, odreagovať od bežného dňa. V našom veku má veľký význam spoločnosť, pohyb, prechádzky, tanec, nie len sedieť doma. Niektorí povie – tanec je len pre mladých. Nie je to pravda, tanec je pohyb, pri ktorom sa zabudne aj na bolesť, hudba pokreje dušu, prinesie dobrú náladu. Doma len rozmyšľame, kde nás čo bolí. Tešíme sa na vašu účasť pri rôznych akciách v roku 2016. V mene členov Klubu dôchodcov chcem poďakovať všetkým sponzorom, ktorí akoukoľvek formou prispeli k zlepšeniu jeho chodu. Ďakujeme. Klub dôchodcov žela všetkým svojim členom, ako aj všetkým občanom mesta veľa pekných, radostných chvíľ, menej stresu a pokojné prežitie dní v roku 2016!

za výbor KD Olga Fialová

Spisovateľ Ladislav Nádaši – Jégé má svoju zberateľskú mincu

Mincovňa Kremnica, š.p. vyrazila striebornú zberateľskú mincu s motívom „Ladislav Nádaši – Jégé – 150. výročie narodenia“.

Ladislav Nádaši – Jégé sa narodil v Dolnom Kubíne, kde ako lekár prežil takmer celý svoj život. Popri Kukučínovi, Tajovskom či Šrobárovi bol aktívnym členom a viacnásobným funkcionárom študentského spolku Detvan, kde sa aj začala jeho literárna aktivita. Najznámejšie sú jeho historické romány z neskoršieho obdobia tvorby – Adam Šangala a Svätopluk. Národná banka Slovenska sa rozhodla pripomenúť si tohto významného slovenského prozaika striebornou zberateľskou mincou v nominálnej hodnote 10 € pri príležitosti 150. výročia jeho narodenia.

Autorom návrhu mince je Asamat Baltaev, mladý úspešný umelec pôsobiaci v Českej republike. Má za sebou už mnoho vďarených realizácií pre Českú

autor mince Asamat Baltaev

národnú banku. Do súťaže pre NBS sa zapojil po prvýkrát. „Do súťaže som sa prihlásil, pretože som bol zvedavý na súťaže Národnej banky Slovenska a chcel som vyskúšať svoje schopnosti. O spisovateľovi som predtým nič nevedel, jeho tvorba ma zaujala pri príprave na súťaž,“ vyjadril sa Asamat Baltaev. Na rub mince si autor zvolil portrét Ladislava Nádaši – Jégého. „Na líci som zobrazil knihu, na ktorej som umiestnil názvy jeho diel a hlavného hrdinu z románu Adam Šangala,“ uviedol ďalej autor. Mince má hmotnosť 18 g a priemer 34 mm. V bežnom vyhotovení minca vychádza v počte 3 200 kusov, vo vyhotovení proof v počte 5 600 kusov.

Silver Jurtinus

Kremnický letopis
annales cremnicenses

Občianske združenie SOS
Kremnica
si Vás srdečne dovoľuje pozvať
na prezentáciu štyroch čísel
časopisu Kremnický letopis
za roky 2014 a 2015.

Podujatie sa uskutoční
v utorok 23. februára 2016
o 17.00 hod. v priestoroch stálej
expozície kremnického múzea
(Štefánikovo námestie 10/19).

Vstup voľný!

Dotknuté svetlom...

Rok 2015 bol rokom svetla. Svetlo nie je len lampa, ktorú si večer zapálime. Je omnoho viac. Je to energia, nosič informácií, prúd fotónov, transformátor nového života. Svetlo je umelec s farbami, aké nemá žiadny maliar na svete.

A práve naše poznanie a spojenie umenia a chémie by sme chceli priblížiť i vám. Kryštáliky rôznych látok, (napr. kyselina vínna, síran sodný, síran draselný, tiamín, acylpirín, ľad, alebo motýlie krídlo), skúmali žiaci zo ZŠ Badín pod vedením Mgr. Lucie Dovalovej. Zaujali nás nádherné tvary týchto kryštálov, ktoré sú pôvodne priehľadné a bez farby. Keď sa však na ne pozrieme cez polarizačný filter, zrazu sa nám naskytne úplne nový, nádherný

mikrosvet neuveriteľných farieb a tvarov. Požičali sme si tieto fotografie kryštálov do výtvarného odboru ZUŠ J. L. Bellu v Kremnici a inšpirovali sme sa týmito kryštálikmi nafotenými pod mikroskopom s polarizačným filtrom. Pokúsili sme sa zachytiť nezachytiteľné. Z týchto fotiek žiaci výtvarného odboru premaľovali technikami maľby, kresby akvarelom, lavírovanou kresbou a suchým pastelom premaľby, ktoré boli prvýkrát vystavené 23. 11. 2015 na Radni-

ci v Banskej Bystrici.

Teraz prinášame túto výstavu aj do Kremnice. Vystavené budú premaľby, samotné kryštáliky a môžete sa pozrieť na ne cez polarizačný filter. Príďte sa pozrieť na toto krásne divadlo farieb, tvarov, plôšok, náhody a svetla.

Výstava bude otvorená od 25. 1. až do 27. 2. 2016 v priestoroch Mestského úradu v Kremnici.

Zuzana Hufková Bódiiová
za výtvarný odbor ZUŠ
v Kremnici

**DOTKNUTÉ
SVETLOM**

spojenie umenia a chémie

25.1.2016-27.2.2016

Mestský úrad

*OZ Slabo ľadom,
dobrovoľníci na ochranu zvierat, mesto Kremnica,
ZUŠ J.L. Bellu v Kremnici*

19.FEBRUÁR 2016 MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO
V KREMNICI 17:00

**BENEFIČNÝ
GALA VEČER IV.**

≡ SPOJENÝ S MÓDNOU PREHLIADKOU ≡
≡ SPOLOČENSKÝCH ŠIAT ≡

PROGRAM
ZIACI LITERÁRNO-
DRAMATICKÉHO A
TANEČNÉHO
ODBORU ZUŠ
J. L. BELLU

DISCO TANCE -
AMÉLIA A ELIŠKA
POLE DANCE - SOŇA
SPEV - ANIČKA KRŠKOVÁ

*„Slovak-
ani zvierat nemôžu byť
bez pohľadníka“*

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

VÝŤAŽOK Z PODUJATIA BUDE VENOVANÝ NA
PODPORU OPUSTENÝCH A TÝRANÝCH ZVIERAT

BIG AIR – rozprúdi krv v žilách prvý februárový víkend

Pripravovaný 9. ročník freestylového podujatia STEFE Big Air v meste sa uskutoční v sobotu 6. 2. 2016. Program však začína už v piatok večer v kine Akropola premietaním svetovej produkcie snowboardových a freeskiingových filmov, ktoré organizátori pripravili v spolupráci s Adrenalin Film Festivalom (www.adrenalin-festival.sk). Jeho Zimná edícia opäť prinesie to najlepšie z extrémnych športov – freeskiingu a snowboardingu – od zahraničných ako aj lokálnych produkcií.

program * program * program * program

PIATOK 5. 2. OD 18:00

ADRENALIN FILM FESTIVAL

BLOK FREESKIINGU:

1. DPS The Shadow Campaign - The Warmth of The Winter (Japan/USA, 6 min)
2. Paradise Waits (USA, 68 min)
3. Here There (Slovensko, 15 min)

BLOK SNOWBOARDINGU:

1. Origins (USA, 52 min)
2. In the Future Everybody Will Snowboard (USA, 40 min)

SOBOTA 6. 2. OD 12:00

- 12:00 – 17:00 – Big Air a sprievodné podujatia, Štefánikovo námestie
- 12:00 – 13:00 – Prezentácia jazdcov a tréning
- 15:00 – 17:00 – Kvalifikácia
- 17:00 – 18:00 – Koncert Dornkappel (rap, BA)
- **18:00 – 20:00 – SUPERFINÁLE**
- 20:00 – 24:00 – Afterparty (koncert kapiel Moja Reč a Billy Barman a DJs)
- 24:00 – 04:00 – Afterparty (DJs)

*Zmena programu vyhradená, pre všetky aktuálne informácie sledujte www.bavm.sk.
Tešíme sa na vás! RST Crew Kremnica, o.z.

program * program * program * program

Úspechy kremnických zjazdárov

V sobotu 16. januára sa vo Vrátnej – Paseky konalo II. kolo slovenského pohára v obrovskom slalome. Pretekov sa zúčastnili aj lyžiari SKI klubu Kremnica.

V silnej konkurencii sme získali miesta na stupňoch víťazov aj my. V kategórii SB chlapci sa na 1. mieste umiestnil Erik Ciglan a v kategórii SB dievčatá sa na 3. mieste umiestnila Hanka Volková. Gratulácia patrí všetkým deťom, ktoré sa pretekov zúčastňujú a reprezentujú nielen seba, ale aj mesto, obec, či školu.

Teší nás, že po takmer 20-ročnej absencii kremnického zjazdového lyžovania sa Kremnica začala opäť zvidetelňovať aj v tejto oblasti. Veď tak, ako má Kremnica bohatú "zlatú" históriu, tak je úzko spojená

Najlepší v kategórii SB chlapci na stupni víťazov vo Vrátnej.

s viac ako 100-ročnou históriou zjazdového lyžovania.

Od 23. 1. 2016 sa začínajú tiež preteky oblastnej lyžiarskej ligy, ktorej sa zúčastňujú lyžiarske kluby Ski klub Kremnica, Ski Lokomotiva Bratislava, Ski Team Nová Baňa – Drozdovo, LK Valča, LK Lope Partizánske. Každý z klubov oblastnej ligy organizuje preteky. SKI Klub Kremnica organizuje jedny z

pretekov 20. 2. 2016 v lyžiarskom stredisku Krahule, na ktorý vás týmto pozývame. O ďalších výsledkoch vás budeme priebežne informovať.

Cieľom nášho klubu je predovšetkým rozvoj športových aktivít detí a mládeže, propagácia a prezentácia kremnického zjazdového lyžovania, začlenenie sa do slovenskej lyžiarskej asociácie, spolupráca s inými

lyžiarskymi klubmi, vychovávanie nových reprezentantov SR, účasť na pretekoch v rámci SR. Tréningovým centrom klubu sú lyžiarske strediská Ski Krahule a Skalica pri Kremnici, resp. Skalica aréna.

Ďakujeme všetkým, ktorí nás podporujete! Športu zdar a lyžovaniu zvlášť!

Janka Volková, SKI Klub Kremnica

Turnaj v bedmintonne

V medzisviatočnom období sa 28. decembra 2015 uskutočnil v mestskej telocvični turnaj v bedmintonne.

Hrali sa dve kategórie mužů, ženy. Turnaja sa zúčastnilo 27 hráčov, z toho 24 mužov a 3 ženy.

Vyhodnotenie

Kategória mužů:

1. Branislav Tatár
2. Branislav Neuschl
3. Adrián Mališ

Kategória ženy:

1. Simona Wunschová
2. Daniela Friebertová
3. Zita Friebertová

Podarila sa vynikajúca akcia, ktorú sponzorsky podporili Elektro Friebert, BMT Auto, Korzo café, Pohostinstvo pod orgovánom, Agentúra APES, Pivovar Stupavar, mesto Kremnica a Ján Spevák, za čo im organizátori podujatia ďakujú. Poďakovanie patrí aj zúčastneným a veríme, že turnaj v bedmintonne si v kalendári športových podujatí organizovaných v našom meste nájde trvalé miesto.

Andrej Marko

Kremnická veža v znamení osláv

2. januára zorganizoval Šachový klub Mestské lesy Kremnica ďalší ročník šachového turnaja Kremnická veža. Priebeh turnaja, ktorý zaznamenal 74 účastníkov sa niesol v znamení osláv 80. výročia organizovaného šachu v Kremnici.

Alexander Ferenčík odovzdáva cenu víťazovi Martinovi Dobrotkovi z Prievidze. Foto: S. Jurtinus

Po príhovore primátora mesta Alexandra Ferenčíka sa začali účastníci horúčkovo pripravovať na prvé kolo. No skôr, ako však prišlo k prvým ťahom, odhalil primátor sochu patrónky kremnických šachistov, ktorú im venoval akademický sochár Milan Ormandík. Potom už nič nebránilo tomu, aby sa začali boje na čiernobielych doskách. Na oslavujúci Ša-

chový klub, ako aj na turnaj sa prišiel pozrieť aj štáb slovenskej televízie RTVS. Po odohraní 9. kôl sa na stupni víťazov postavil Martin Dobrotka z ŠK Prievidza, z druhého miesta sa tešil Jozef Trebuľa z CVČ Banská Bystrica, z bronzovej medaily sa radoval Milan Seget z TJ Podlužan Prúšanky z dedinky neďaleko Hodonína. Jediný zástupca

Českej republiky, ktorý vzdvihol náš turnaj na medzinárodnú úroveň. Ocenených bolo dvadsať víťazov v jednotlivých kategóriách. Za zmienku stojí pekné gesto Maroša Kramla, ktorý vyhral v kategórii Najlepší Kremničan. No ako hlavný rozhodca sa vzdal tohto víťazstva v prospech druhého v poradí Milana Cigánaka.

Aby sme mohli oceniť ví-

Novú patrónku šachistom venoval sochár Milan Ormandík.

ťazov, je nutné poďakovať štedrým sponzorom. Vďaka patrí mestu Kremnica a primátorovi mesta Alexandrovi Ferenčíkovi, Karolovi Klobušickému, Hotelu Centrál, vinotéke U klobúka, predajni Súkrodev Štefanovi Drozdovi, pani Wollnerovej a Ivanovi Kramlovi.

Nová patrónka šachového klubu začala pôsobiť hneď v prvom tohtoročnom zápase 17. januára, keď sme v Kremnici porazili šachistov z klubu ŠK Bátka. V tomto zápase kremnickí rytieri vyhrali 6,5 : 1,5.

Norbert Boldiš

Lyžiarci – bežci v Tatranskom pohári vo FIS pretekoch

ŠK Štrba usporiadal na Štrbskom Plese druhý decembrový víkend 43. ročník Tatranského pohára – medzinárodných pretekov FIS dospelých a juniorov, zaradených do seriálu Slavic cup. Zúčastnili sa ho aj lyžiarci – bežci Mestského klubu lyžiarov (MKL) Kremnica v konkurencii lyžiarov zo Slovenska, Česka, Poľska, Litvy a Chorvátska. Do medzinárodného seriálu Slavic cup, ktorý sa koná na Slovensku, v Česku a Poľsku je zaradená aj Veľká cena Kremnice, ktorá sa uskutoční na Skalke 27. – 28. februára 2016.

Z výsledkov:

Šprint žien a junioriek 1,4 km voľne (37 štartujúcich): 1. M. Marciszová (Poľsko), 2. B. Klementová (SR – KL Nováky), ... 16. **Lucia Michaličková** (juniorka, SR – ŠKP B. Bystrica, odchovankyňa MKL Kremnica), 30. **Rebeka Gabčíková** (juniorka, SR – MKL Kremnica), 31. **Diana Žabková** (juniorka, SR – ŠKP B. Bystrica, odchovankyňa MKL Kremnica)

Šprint mužov a juniorov 1,6 km voľne (81): 1. J. Bartoň (Česko), ... 3. M. Šulek (SR – Ski Team Jase Látky), 21. **Erik Urgela** (SR – MKL Kremnica), 30. **Martin Kapšo** (SR – MKL Kremnica), 34. **Igor Hovorič** (junior, SR – MKL Kremnica), 60. **Kristián Klouda** (junior, SR – ŠKP B. Bystrica, odchovanec MKL Kremnica), 61. **Martin Čillík** (junior, MKL Kremnica), 80. **Juraj Michalička** (junior, MKL Kremnica)

Ženy a juniorky 5 km klasicky (36): 1. M. Marciszová (Poľsko), ... 6. B. Klementová (SR – KL Nováky), 14. **Lucia Michaličková**, 23. **Rebeka Gabčíková**, 31. **Diana Žabková**

Muži a juniory 10 km klasicky (81):

1. A. Segeč (SR – Ski Team Jase Látky), ... 5. **Erik Urgela**, 27. **Igor Hovorič**, 42. **Martin Čillík**, 48. **Kristián Klouda**, 68. **Juraj Michalička**

Pri zisku bodov vo Svetovom pohári boli aj servismani z Kremnice

Súčasťou realizačného servisného tímu, starajúceho sa o voskovanie bežiek slovenskej ženskej bežeckolyžiarskej jednotky Aleny Prochádzkovej (Slávia Ekonom UMB B. Bystrica) v pretekoch Svetového pohára v aktuálnej sezóne sú aj dvaja servismani z MKL Kremnica. Michal Polačko pomáhal víťazke šprintu Svetového pohára 2009, trojnásobnej olympioničke, zverenke trénera Jána Valušku už v novembri minulého roka vo fínskej Ruke. Potom v decembri ho doplnil v tíme aj jeho bratanec David Brúnn vo švajčiarskom Davose a talianskom Toblachu. Začiatkom januára sa Polačko ocitol v diani prestížneho seriálu Tour de Ski vo švajčiarskom Lenzerheide a nemeckom Oberstdorfe. Následne zamieril do slovinskej Planice. Prochádzková sa v tejto sezóne dostala tri razy do bodovanej tridsiatky Svetového pohára, vždy v šprinte – v Toblachu na 27. mieste voľnou technikou, Oberstdorfe na 12. mieste klasickou technikou, v Planici si dobehla po 16. miesto vo voľnej technike.

Na Skalke pobežia o slovenské lyžiarske majstrovské tituly

Mestský klub lyžiarov (MKL) Kremnica usporiada na Skalke 6. – 7. februára 2016 prvú časť tohtoročných Majstrovstiev Slovenska v behu na lyžiach dospelých, juniorov, dorastu, žiactva, Slovenský pohár a Akademické majstrovstvá SR – univerziádu.

PROGRAM PODUJATIA:

sobota, 6. 2. o 10:00

Šprint voľnou technikou,

len mladšie žiactvo klasickou technikou

nedeľa, 7. 2. o 10:00

Dištančné preteky s intervalovým štartom

voľnou technikou,

len mladšie žiactvo klasickou technikou

Príspevky na strane o lyžovaní: Jozef Mecerle

Bežci na lyžiach v Slovenskom pohári a FIS pretekoch na Štrbskom Plese

Úvodom nového roka bojovali bežci na lyžiach MKL Kremnica v bielej stope na Štrbskom Plese v dvojdňových pretekoch – 58. ročníka Memoriálu 24 padlých hrdinov SNP v usporiadateľskej réžii TJ Tatran Gerlachov.

Pre žiactvo, dorast, juniorov, dospelých, veteránov boli preteky 1. kolom Slovenského pohára, juniory a dospelí bežali aj v medzinárodných FIS pretekoch za účasti lyžiarov Slovenska, Česka, Poľska, Maďarska.

Z VÝSLEDKOV:

Preteky FIS, ženy a juniorky, šprint 1,4 km klasicky (33 štartujúcich): 1. Barbora Klementová (SR – KL Nováky), ... 8. Lucia Michaličková (juniorka, SR – ŠKP B. Bystrica, odchovankyňa MKL Kremnica), 31. Diana Žabková (juniorka, SR – ŠKP B. Bystrica, odchovankyňa MKL Kremnica)

Preteky FIS, muži a juniory, šprint 1,6 km klasicky (58):

1. Peter Mlynár (SR – ŠKP Štrbské Pleso), ... 30. Igor Hovorič (junior, SR – MKL Kremnica), 38. Kristián Klouda (junior, SR – ŠKP Banská Bystrica, odchovanec MKL Kremnica), 46. Martin Čillík (junior, SR – MKL Kremnica), 52. Juraj Michalička (junior, SR – MKL Kremnica)

Preteky FIS, ženy, 5 km voľne (7): 1. Klára Moravcová (Česko)

Preteky FIS, juniorky, 5 km voľne (35): 1. Markéta Lubinová (Česko), ... 13. Lucia Michaličková, 26. Diana Žabková

Preteky FIS, muži, 10 km voľne (27): 1. Peter Mlynár

Preteky FIS, juniory, 10 km voľne (39): 1. Ján Korístek (SR – LK Detviarska Huta-Látky), ... 15. Martin Čillík, 19. Kristián Klouda, 26. Juraj Michalička

Preteky Slovenského pohára:

Ml. žiačky roč. nar. 2005 a ml., 1 km klasicky (21): 1. Laura Roglová, 12. Štefánia Michaličková (obe MKL Kremnica)

Ml. žiaci roč. nar. 2005 a ml., 1 km klasicky (28):

23. Jozef Bielik, 25. Adam Mazúr (obaja MKL Kremnica)

Ml. žiaci roč. nar. 2004 (8): 5. Erik Gordulič (MKL Kremnica)

St. žiačky roč. nar. 2002 (10): 3. Zuzana Michaličková, 5. Monika Bieliková, 7. Timea Mazúrová (všetky MKL Kremnica)

St. žiaci roč. nar. 2002, 3 km voľne (12): 1. Denis Tilesch (MKL Kremnica)

Ml. dorastenky, 5 km voľne (26, aj s účasťou ČR): 5. Rebe-

Na Štrbskom Plese pretekali aj staršie žiačky Monika Bieliková a Timea Mazúrová (zľava). Foto: Martina Mazúrová

ka Gabčíková (MKL Kremnica)

St. dorastenky, 5 km voľne (13, aj s účasťou ČR): 3. Lucia Michaličková, 5. Diana Žabková

Ml. dorastenci, 10 km (17, aj s účasťou ČR): 3. Kristián Klouda, 11. Damián Cesnek (MKL Kremnica), 13. Štefan Michalička, 14. Jakub Ďurian (obaja MKL Kremnica)

St. dorastenci (15, aj s účasťou ČR): 3. Martin Čillík (MKL Kremnica), 7. Juraj Michalička (MKL Kremnica)

Veteráni 60 – 69-roční, 4 km voľne (7): 3. Ľuboš Gabčík

Veteránky 30 – 39-ročné, 4 km voľne (3): 2. Martina Gabčíková (MKL Kremnica)

Veteránky 40 – 49-ročné, 4 km voľne (4): 2. Martina Bialeková (ŠKP B. Bystrica, odchovankyňa MKL Kremnica)

(ŠKP B. Bystrica, odchovankyňa MKL Kremnica)

INZERCIA

Mesto Kremnica, Hotel Centrál
a Boldiš a spol. s.r.o.
s hlbokým žiaľom v srdci
a veľkou slzou v oku dáva na známosť
všetkým pozostalým príbuzným a známym,
že nás opustila naša drahá, milovaná
a preklínaná kamarátka
kremnická basa

Krem Basová

Našu drahú zosnulú vypravíme na poslednej ceste
v piatok 5. februára 2016
na pešej zóne v Kremnici.

Bude čo jesť, piť aj do tanca Vám zabrajú.

Poslednej rozlúčky bude predchádzať
fašiangové chodenie maskár po meste
od 14. 00 hod.

Novootvorená vinotéka na nám. SNP 3, Vás srdečne pozýva

- široký výber kvalitných slovenských odrodových vín v cene od 0,99 €/L
- špičkové ovocné vína domácej slovenskej výroby
- tokajské vína v najnižších cenách
- extra husté sirupy vyrábané tradičnou metódou bez použitia akejkoľvek chémie
- BIO sirupy
- darčkové a dekoratívne predmety
- komplexná dodávka vín na Vašu firemnú, či rodinnú oslavu a možnosť výroby etikiet na mieru (svadba, oslava životného jubilea, atď.)

Špeciálna akcia 10 + 1

Pri kúpe 10 L akéhokoľvek čapovaného vína dostanete od nás 1L čapovaného vína grátis! Akcia trvá do 31. 3. 2016.

Otvorené denne od 9.00 – 19.00

Kontakt: 0903 541 725 – p. Klobušický

AVANZA
vzdelávacie centrum
Prvá jazyková škola
v Kremnici
letný semester začíname 8.2.2016

Chcete...
študovať, či pracovať v zahraničí?
ufahčiť svojim deťom cestu svetom?
získať atraktívnejšiu prácu?
ľahko sa dohodoriť na dovolenke?
...vyberte si už teraz z našich jazykových kurzov!

Pokračujeme vo všetkých kurzoch a
otvárame nové!
angličtina :: nemčina :: ruština :: španielčina
skupinové a individuálne kurzy
pre deti od 3 rokov, mládež a dospelých
super cena už od 2,99 €/hod.

PRIHLÁSTE SA DO 2.2.2016 NA
WWW.AVANZA.SK
ALEBO E-MAILOM.

MODERNE VYBAVENÉ
UČEBNÉ PRIESTORY
V ZŠ ANGYLAOVA ULICA 401/26.

• BLIŽŠIE INFORMÁCIE O KURZOCH, PRIHLÁŠKU A CENNIK NÁJDETE NA WWW.AVANZA.SK
• ALEBO NÁS KONTAKTUJTE NA INFO@AVANZA.SK, TEL. 0911463310, WWW.AVANZA.SK

f Sledujte naše akcie aj na facebooku: Vzdelávacie centrum Avanza.

EMIL Z KREMNICI JANUÁR

EMIL 16.

kreslený komix na pokračovanie

Uzávierka nasledujúceho čísla
Kremnických novín
bude 15. februára 2016.